

ĐIỆN THOẠI

Càng năm tuổi càng lớn, tôi càng giản lược bớt những quan hệ xã hội không cần thiết, những giao du phù phiếm, những đam mê vô ích, để tìm lấy tự do trong thế giới nội tâm của mình. Giản lược mãi đến một lúc tôi phải dừng lại ở một tương quan nhân văn không thể giản lược được nữa, là Tình Bạn. Vâng, tôi nghĩ rằng, Tình Bạn giống như ký hiệu 1/2, một phân số không thể giản lược hơn nữa, trong đó tôi là một nửa của hai người. Và với hai người sống cách xa nhau, thì mối quan hệ bản chất kia chỉ có thể thiết lập trong cuộc sống hằng ngày bằng... điện thoại!

Từ nhiều năm nay, tôi sống gắn liền với một nhóm bạn bè ruột thịt, gọi là nhóm Suối Lò Ô. Tất cả đều quanh quẩn với nhau ở Sài Gòn, chỉ mình tôi ở Huế. Suối Lò Ô là địa chỉ ngôi "biệt thự hoang dã" của Thu Bồn cùng sư muội Lý Bạch Huệ, ở đó chúng tôi thường tụ họp vui đùa như trẻ thơ, thanh thoi trong cấu trúc 1/2 của con người. Nghĩ ra, được sống bằng hữu với nhau tới già, âu cũng là hạnh phúc không dễ có trên đời.

Năm ngoái, tôi trải qua một mùa đông xứ Huế rất dài, suốt ngày lặng lẽ trước bàn viết, với vầng sáng đèn vàng trên trang giấy, bên ngoài triền miên mưa dầm gió bắc. Mùa đông ở Huế, tôi thấy dường như mình không còn tương quan gì với thế giới.

Tám giờ tối... bỗng nhiên chuông điện thoại reo, và tôi nhận thông báo của đại ca Phan Đắc Lập:

- Tất cả nhóm Lò Ô mười lăm người đang có mặt sẽ lần lượt nói chuyện với Hoàng Phủ.

Hóa ra lúc này ở phương Nam đang là đêm trăng, bạn bè tôi đang "hợp" vườn đào, và nhớ tới tôi đang bị vây khốn giữa sông Hương núi Ngự mưa bão mịt mù. Qua máy, tôi nghe tiếng Thu Bồn trên cái nền lao xao giọng của từng người bạn tôi:

- Ngoài đó đang có rượu gì?

- Rượu làng Chuồn

- Xịn quá. Ở đây chỉ có rượu Tây. Mau đi rót rượu, anh em nâng ly với Hoàng Phủ.

Tôi lục tủ lấy rượu, chạm ly vào cái chai kêu keng trước máy và nghe ở đầu kia, tiếng ly lanh canh như một cơn mưa thủy tinh. Giọng Hoàng Thiệu Khang trịnh trọng:

- Tường chuẩn bị, cuộc điện đàm sẽ kéo dài một tiếng đồng hồ.

Tôi la lên:

- Thu Bồn, cán bộ hưu trí, có tiền đâu... chơi dài dài coi chừng hại bạn.

- Yên chí. Hai nhà doanh nghiệp là Kim Minh, và Nguyễn Tiền Toàn sẽ lo chu đáo bằng điện thoại cầm tay. Tụi mình có quyền thoải mái.

Bạn bè lần lượt nói với tôi, mỗi người một chuyện: Nguyễn Trọng Huân ngân nga hát Suối Mơ. Nguyễn Duy gõ chén hát xẩm bài mới, Lâm Triết chuyển lời hỏi thăm của bạn bè bên Mỹ, Trịnh Công Sơn thông báo bỏ rượu (!) theo lệnh bác sĩ, Thế Thanh dặn viết bài cho báo... Ông Xuân Đài văng tục: "*Đ.m. Cái thằng ngu! Vào đây mà sống với chúng tao, chết già làm gì ngoài cái xứ bão lụt nhà mày!*". Cuối cùng là nghị quyết Suối Lò Ô: gọi vé máy bay cho tôi "hành phương Nam" để chống bão lụt.... Toàn những chuyện trên đời này chẳng ai thèm quan tâm, nhưng giữa chúng tôi, lại chính là chất liệu cổ kết con người trong nỗi buồn vui cuộc sống. Riêng với tôi, buổi tối ầm ập ấy của tình bạn đã tạo ra cho tôi nội lực đủ sống ung dung cả một năm.

Và rất dễ hiểu, điều đó sẽ không đến với tôi, nếu trên bàn không có một vật nho nhỏ là cái máy điện thoại. Đêm giao thừa năm ấy, điện thoại nhà tôi trở thành đầu mối liên lạc của nhiều gia đình láng giềng với thân nhân của họ ở xa: Ở Nga, Đức, Mỹ và ở Sài Gòn. Tôi chạy mời từng nhà, trong niềm vui được chia sẻ với mọi người giống như nhóm Lò Ô của tôi. Bây giờ thì tất cả những nhà ấy đều đã bắt máy riêng. Dãy lâu tôi ở thuộc loại nghèo trong thành phố mà 7/12 căn hộ đã có máy điện thoại. Vừa rồi, nghe trên tivi, Việt Nam là nước có mạng lưới telecom phát triển nhanh nhất thế giới. Chắc là họ nói đúng, trước hết trong ý nghĩa thời mở cửa.

Chỉ tiếc là mỗi tháng, khi nhân viên bưu điện tới đưa hóa đơn điện thoại, con gái tôi lại nhìn tôi, nhăn nhó. Tôi cười:

- Thôi kệ! Trời sinh voi trời sinh cỏ. Còn hơn là sống một mình trong cái hũ, con ạ!

Huế, cuối năm 1996